

Kategori: Pasientbehandling/Fagprosedyrer/Annet/Annet 3	Gyldig fra/til:20.10.2023/20.10.2025
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Kvinneklinikken/Fødeavdelingen	Versjon: 2.01
Godkjenner: Hans Jørgen Guthe	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Katrine Onarheim Nesse	Dok.id: D18357

Prosedyren er tatt ut av Barneklinikvens metodebok for nyfødtmedisin kapittel 12: Infeksjoner

[Formål](#) [Målgruppe](#) [Ansvar](#) [Definisjoner](#) [Beskrivelse](#)

12.14 PUSS I ØYNE HOS NYFØDTE

1. Årsak:

Uspesifikk irritasjon (lette symptomer), *E. coli*, (spesielt 2 første dagene), *S. Aureus*. Gonokokker (spesielt aktuelt ved alvorlige symptomer alder 1-5 dager). *Chlamydia* (etter 5 dgr). **OBS!** Herpes simplex virus (HSV) øyeinfeksjon, men det gir vanligvis mye mer uttalte symptomer med affeksjon/hevelse av øyelokk samt vesikler dessuten affeksjon av hud og munnhule, (se [Medisinsk vurdering - Herpes simplex-virus](#)).

2. Stell:

- 2.1. Unngå vann og såpe i øynene. Bruk bare såvidt fuktet klut rundt øynene.
- 2.2. "Kliss" i øynene tørkes vekk med tørre tupfere, eventuelt såvidt fuktet i fysiologisk saltvann.

2. Utredning, kontroll:

- 2.1. Litt sekret som "kliss" i øyevippene, lett injeksjon eller lett ødem av øyelokkene tillegges ikke betydning. Tørkes vekk med tørr eller litt fuktet tupfer (fys. saltvann).

2.2. Puss (gult eller grønt):

1. Vises barnelegen hvis samtidig hevelse eller rubor eller rikelig puss. Informer umiddelbart hvis slike symptomer.
2. Bakteriologisk prøve på Transpcult (vanlig vattpinne). Kryss av for vanlige mikrober med resistensbestemmelse og gonokokker.
3. Hvis det er rikelig med puss lages utstryk av dette på 2 objektglass med steril vattpinne

Glassene lufttørres og sendes umiddelbart til gramfarging og mikroskopi med vanlig bakteriologisk rekvisisjon. Denne merkes HASTER og du skal påse svar innen 2 timer. Informer laboratoriet telefonisk tlf 974629 ved forsendelse. Prøven sendes (sammen med baktus) med kurert til mikrobiologisk avd, innenfor vanlig arbeidsdag (kl 8-15.30, lørdag kl.08-13, søndag kl 10-11). Utenom denne tiden sendes prøven til laboratoriet, Barneklinikken (tlf 975256).

3. Behandling:

1. Standard behandling: Fucidin (Fucithalmic®) øyedråper 2 ganger daglig inntil fri for puss i 1 dag (vanlig i 5–6 dager), startes av jordmor/sykepleier så snart prøve er tatt. Hvis rikelig puss/hovent: tilsyn av barnelege samme dag. Alternativ: Kloramfenikol øyedråper 4–6 ganger daglig Kloramfenikol øyedråper 0,5% hver 3.-4. time til fri for puss 1 dag (vanlig i 5-6 dager) startes av jordmor så snart prøve er tatt. Hvis rikelig puss/hovent: tilsyn av barnelege samme dag.

2. Mistanke om Gonokokker: Innlegges, Nyfødtintensiv, Barne- og ungdomsklinikken isoleres. Sikre mikrobiologiske prøver og umiddelbar oppstart av empirisk behandling med engangsdose av et 3. gen cefalosporin IV eller evt IM. Første valg: Ceftriakson 25-50 mg/kg (max dose 125 mg). NB. Ceftriakson skal ikke brukes i) ved signifikant hyperbilirubinemgi da det kan gi bilirubin-displacement, eller ii) hvis barnet får kalsiumholdige væsker da det kan utfelles.
Andre valg: Cefotaksim 100 mg/kg.

I tillegg skylles med fysiologisk saltvann hver time inntil sekresjon avtar. Ikke behov for topikale antibiotika dråper når det gis systemisk behandling. Viktig med resistensbestemmelse da det er økende resistens også mot 3 gen. cefalosporiner! Tilsyn av øyelege!

3. Vedvarende puss til tross for behandling i 2-3 dager: Send ny baktus. pluss chlamydiaprøve (konjunktivaskrap med medfølgende vattpinne utføres av lege eller trenet jordmor/sykepleier - på spesialglass). Puss fjernes før chlamydiaprøven tas. Sendes virol. avd med "virusskjema" merket "Chlamydia". Ved bekreftet infeksjon: Erythromycin 40 mg/kg/døgn fordelt på 3 eller 4 doser i 10 dgr

Prosedyren er revidert av Hans Jørgen Guthe 20.12.21

Link til Barneklikkens metodebok kap 11 Infeksjoner:

[Chlamydiainfeksjon hos nyfødte](#)
[Puss i øynene hos nyfødte - Barne- og ungdomsklinikken](#)

Kryssreferanser

[5.3.6.3.11.1.11-02](#) [Chlamydiainfeksjon hos nyfødte](#)
[5.3.6.3.11.1.11-11](#) [Puss i øynene hos nyfødte - Barne- og ungdomsklinikken](#)

Eksterne referanser